

Na vysvětlenou

- Naučná stezka
- Socha, smírčí kříž
- Občerstvení, restaurace,
- Ubytování
- Řopík, lehké opevnění
- Chaty
- Pěší cesta
- Polní cesta, cyklostezka
- Silnice
- Turistické cesty
- Vlaková zastávka

Vzdálenosti jednotlivých objektů na mapě jsou pouze orientační.

Vytištěno na recyklovaném papíře
Vydalo Info-Café Četnická stanice, 2016

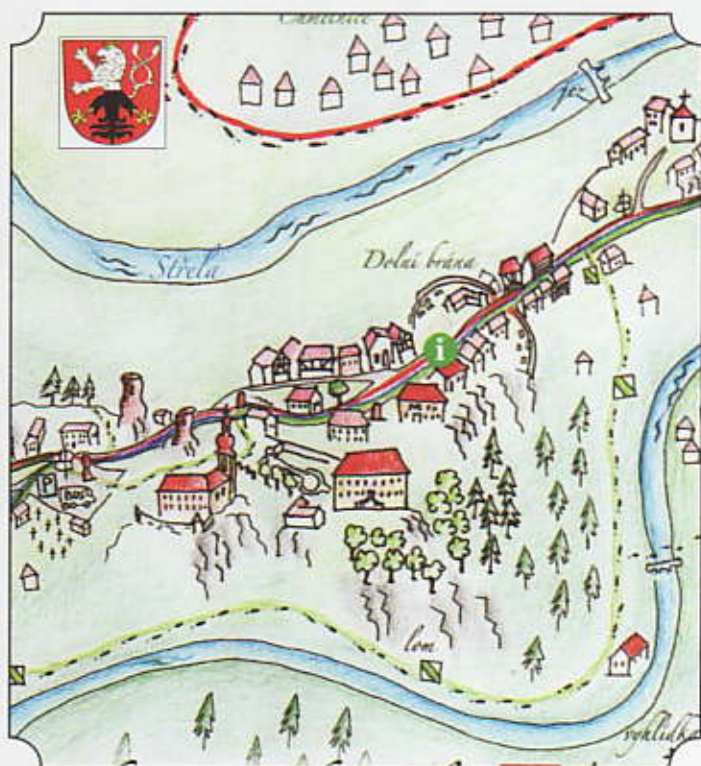
Ilustrace: Tereza Pražáková
Grafická úprava: Satya V. Helusová
Texty: Ondřej Fábeka

www.facebook.com/cetnickastanice/
www.rabstejnнадstrelou.cz
www.postreli.cz
tel.: 377 544 605

Rabštejn nad Střelou

ilustrovaná orientační mapa s komentářem

1 Pluhovský most

Rabštejnský most byl podle tradice vybudován v letech 1335 – 1340 v době, kdy město patřilo Pluhům, a patřil by tedy k nejstarším dochovaným mostům v českých zemích. Podle věrohodnějších písemných zdrojů byl však kamenný most postaven až za Kolovratů, tedy mezi roky 1738 a 1748. Nelze však vyloučit, že na stejném místě dříve stál dřevěný most nebo se dokonce jednalo pouze o velkou opravu staršího kamenného mostu. Tomu by mohla nasvědčovat skutečnost, že ani ve starších písemných pramenech se při přepravě břídlíce z Rabštejna do vnitrozemí nezmiňuje nutnost překonávat Střelu brodem nebo přívozem, a také znalost hospodářské situace rabštejnského panství za Kolovratů, kteří se jeho koupí velmi zadlužili a špatně zde hospodařili. V 19. století je již doložena přesná podoba mostu, který byl ozdoben také sochou sv. Jana Nepomuckého a křížem. Most byl poškozen v letech 1872, 1966 a 1991 a následně opravován, zásadní rekonstrukce a rehabilitace historické podoby je připravena v roce 2016.

2 Lovecký klub Hubert

Rozlehlá patrová zděná stavba s valbovou střechou byla nazývána jako „židovský dům“ a je dochována již na mapě z roku 1839 a vyobrazení z období před rokem 1850. Dnes po rekonstrukci, která domu vrátila vnější historickou podobu, slouží jako penzion a restaurace Hubert. www.rabstejn32.wz.cz, tel.: 725 587 753

3 Pivovar

Rabštejnský pivovar vznikl pravděpodobně v době okolo roku 1339 v době, kdy panství patřilo rodu Pluhů. V té době se uvádí pivovar, spilka, sladovna a velký sklep pod městem. Pivovar vyhořel 7. září 1850 do základů i se všemi sklepy, byl však brzy opět obnoven. V době největšího rozmachu výroby za sládka Františka Hlaváčka mezi lety 1894 a 1905 dosahoval roční výstav 1200 hektolitřů „dobrého a zdravého piva.“ Po jeho odchodu však výroba upadala a činnost pivovaru byla ukončena v roce 1910.

4 Loreta

Loretánská kaple byla postavena na mírném návrší pod Dolní branou v roce 1671, tato část města proto dostala název Loretánský vršek. V dobách oprav farního kostela často přebírala jeho funkci. V roce 1793 se zřítla střecha zchátralé stavby a zůstaly stát jen její obvodové zdi. Pád krovu jako zázrakem přežil mariánský oltář se sochou černé madony, který byl vyhrabán ze sutin bývalým servitským mnichem a přenesen do farního kostela. Loreta byla opět opravena a vysvěcena již v roce 1804 a socha byla slavnostně přenesena v procesi, což přispělo ke zvýšení významu Rabštejna jako poutního místa. Dnes je možné si zapůjčit klíče od lorety v Četnické stanici a absolvovat její samostatnou prohlídku.

5 Pod rabštejnským zámkem

Byvalá zemědělská usedlost s klasicistním jádrem byla změněna v období po roce 1918 na rekreační sídlo a přilehlá pole upravena na velkou zahradu. V letech 1931 – 1932 odsud Alois Červenka oficiálně předsedal československému rotariánskému klubu. Dnes možnost klidného ubytování.

www.penzion-rabstejn.cz, tel.: 602 400 494

6 Špitál

Městský špitál byl založen pod Dolní branou nadací z roku 1703. Bylo zde vydržováno šest mužů a žen, kteří dostávali příspěvek na jídlo a ošacení.

i Četnická stanice

V klasicistním domě z roku 1896 sídlila v letech 1908 – 1947 četnická stanice obsazená zpravidla dvěma muži. Dnes je zde stejnojmenné infocentrum s kavárnou.

www.cetnickastanice.cz, tel.: 337 544 605

Radotín (7 km)
Vladař (9 km)
ŽLUVICE (13 km)

Nučický mlýn (2 km)
CHOŠE (9 km)
Vladař (9 km)
ŽLUVICE (13 km)

Povestky (3 km)
KATYS (8 km)
BLATNO (13 km)

Radotín (7 km)
Mocivleec (8 km)
Stvolny (1,5 km)

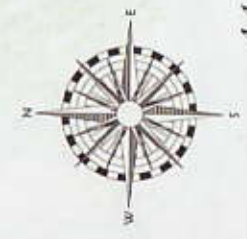
ŽLUVICE (12 km)
MANĚTÍN (7 km)

Dvůr Vranov

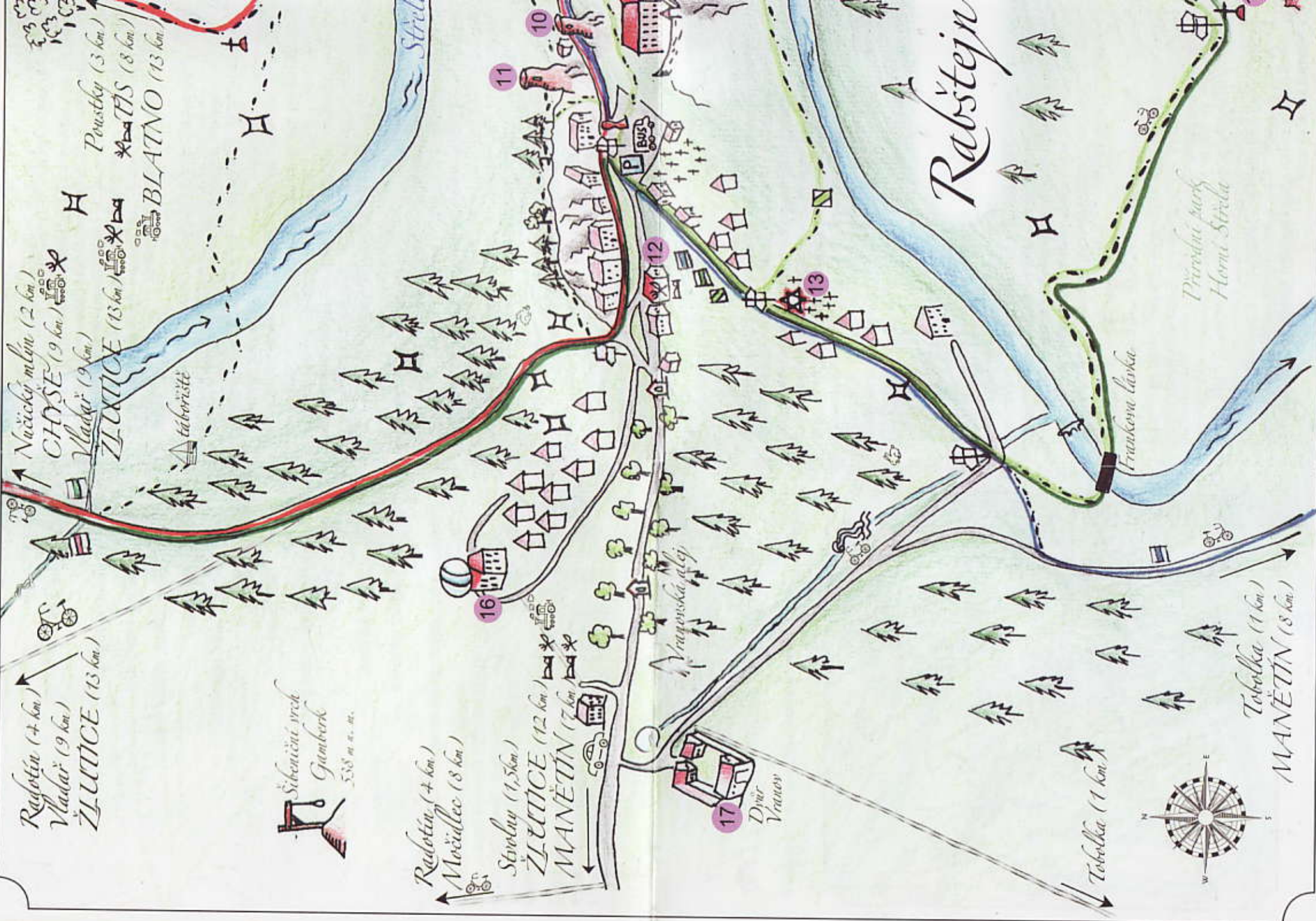
Rabštejn

Tobolka (1 km)
MANĚTÍN (8 km)

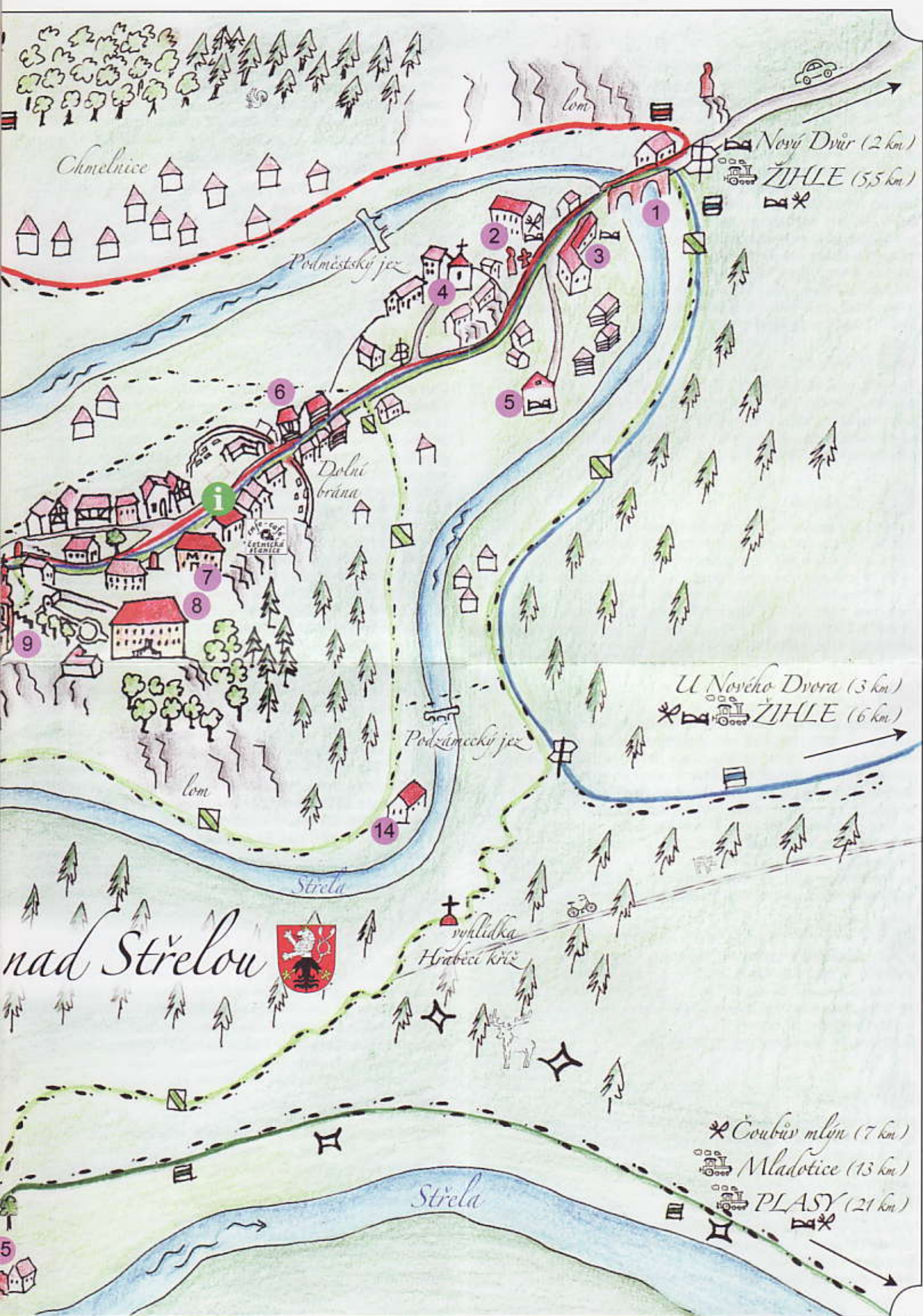

Pravidní park
Horní Stréla

Frankova lávka

Chmelnice

Podměstský jez

Dolní brána

Podzámecký jez

Střela

nad Střelou

vyhlídka
Hrabčí kříž

Nový Dvůr (2 km)

ŽIHLE (5,5 km)

U Nového Dvora (3 km)

ŽIHLE (6 km)

Čoubov mlýn (7 km)

Mladotice (13 km)

PLASY (21 km)

lom

lom

Střela

5

1

2

3

4

5

6

7

8

9

14

i

7 Panský hostinec (Muzeum)

Bývalý panský hostinec má podobu po přestavbách po požáru v roce 1932 a zásadní rekonstrukci v letech 2014 – 2015. V současné době je adaptován na muzeum.

www.muzeumrabstejn.cz, tel.: 725 792 792

8 Zámek

Současný zámek stojí na místě původního rabštejnského hradu, jehož romanticky upravené zbytky se nacházejí na jižním okraji skalní plošiny. Nynější podoba zámku je výsledkem barokní přestavby areálu. Jádro dochované stavby je ovšem renesanční. Zámek od roku 1945 sloužil k rekreaci, v současné době se využívá pro svatební obřady a další akce. www.rabstejn-svatby.cz

9 Kostel Panny Marie Sedmibolestné

Jednolodní barokní klášterní kostel Panny Marie Sedmibolestné byl postaven jako novostavba pražským stavitelem Matyášem Schmelnikem snad podle návrhu Anselma Luraga. Některé písemné prameny naznačují, že nový chrám byl postaven na místě původního kostela servitského kláštera, o jehož existenci není známo nic bližšího. Stavba kostela byla zahájena v roce 1766, v září 1767 jej vysvětil pláský opat Fortunát Hartmann a průčelní věž byla dokončena až v roce 1769. Servitský klášter byl zrušen v roce 1787 a kostel Panny Marie Sedmibolestné se stal farním. Kostel byl pro svou zchátralost opakovaně opravován v letech 1844, 1935 a po roce 1989. V kostele bylo v době zrušení kláštera například 7 oltářů, 4 zpodobnění, 18 dubových lavic, 2 zvony a kazatelna. Vzácnou součástí vybavení kostela jsou unikátně dochované varhany Antona Reisse z roku 1793, přenesené gotické náhrobní kameny Buška Caltz z Kamenné Hory z roku 1433 a Šebestiána mladšího z Ortenberka z roku 1483 a podzemní krypta s ostatky některých majitelů rabštejnského panství a servitských řeholníků. V současnosti jsou v kostele slouženy mše zhruba jednou měsíčně v období od Velikonoc do Vánoc,

prohlídku kostela je možné zajistit po předchozí dohodě v Četnické stanici. www.farnostplasy.cz

9 Servitský klášter

O založení servitského kláštera ve městě usiloval již od roku 1665 Jan Šebestián z Pöttingu, díky nárokům karmelitánů byly však první dva řeholníci do kláštera slavnostně uvedeni až 1. července 1671 a následujícího roku započala stavba původní klášterní budovy s kostelem. Po dobu stavby užívali servité k bohoslužebným účelům loretskou kapli a až do roku 1752 také starý kostel sv. Matouše. Od třicátých let 18. století byl servitský areál zásadním způsobem přestavován. Nejprve byl původní raně barokní čtvercový konvent nahrazen současnou stavbou obdélníkového půdorysu, následovala výstavba kostela Panny Marie Sedmibolestné. Servitský klášter byl zrušen za reforem císaře Josefa II. v roce 1787 a budova konventu připadla vrchnosti. Byl sem umístěn farní úřad a později také škola s bytem učitele. V roce 1927 byl konvent vyvlastněn rodině Lažanských a po několikerém střídání majitelů ho získal plzeňský velkoobchodník s látkami Václav Dobrý. Po roce 1948 sloužil objekt k rekreaci. V současnosti je klášterní konvent uzavřen a bez využití.

10 Dlouhá věž

Bergfrit rabštejnského hradu nazývaný pro svou výšku Dlouhou či Vysokou věží tvořil po staletí dominantu historického města. Z písemných pramenů je například doloženo, že 2. srpna 1794 do věže udeřil blesk a rozříštil kulatou špičatou střechu i s plechovou makovicí. Část kvádrů tvořících zdívo spadla do klášterní zahrady. Věž byla značně staticky narušena a její velká část se zřítla 2. března 1819, kdy pohřbila farní chlév s hovčím dobytčím a ovce a poškodila i stodolu obnovenou až v roce 1821. Dnes z Dlouhé věže zůstal zachován pouze střep zdíva volně přístupný jako vyhlídka v areálu bývalé klášterní zahrady.

11 Hrad Sychrov

Hrad Sychrov s dominantní Tupou věží stál v severozápadním cípu historického města a sloužil krátce jako sídlo pánů z Rabštejna. Tento rod se v 15. století zapsal do historie dvěma slavnými učiteli – bratry Prokopem a Janem z Rabštejna. Dnes se v areálu nacházejí pouze zbytky sklepů, terénní pozůstatky a nepřístupná zřícenina Tupé věže. Z místa je výhled do údolí Střely.

12 Penzion U Laury

Jednopatrové stavení pod silnicí dnes slouží jako penzion a restaurace s velkou krytou terasou. www.ulaury.wz.cz, mob.: 723 225 731

13 Židovský hřbitov

Židovský hřbitov byl ve městě údajně založen v roce 1654 a obsahuje náhrobky z 18. – 20. století. Na portále jedné ze vstupních branek je dochován letopočet 1787. Byli zde pohřbíváni také Židé z okolních a vzdálených obcí, protože rabštejnská komunita čítala zpravidla pouze 15 – 25 osob. Poslední Židé z Rabštejna odešli před rokem 1938.

14 Šindelová pila

(U Lišáka) (č. p. 78)

Na tomto místě pod zámek stála původně olejna a od roku 1870 se zde vyráběl šindel. Vodní pohon zajišťoval náhon od nedalekého Podzámeckého jezu. Novější název U Lišáka pochází z doby po roce 1945, kdy stavení obýval hajný přezdívaný Lišák.

15 Hejrov (Horův) mlýn

Mlýn v majetku plaského kláštera je na tomto místě doložen již ve 14. století, v provozu byl do roku 1957. Dnes se zachovaly pouze zříceniny budov v areálu mlýna, který je částečně využíván k rekreaci. Nedaleko mlýna u turistického rozcestí stojí kříž a mohutný jírovec.

16 Hvězdárna

Hvězdárna byla postupně budována po roce 1989, současné astrofyzikální pracoviště RabstejnLab s observatoří bylo uvedeno do provozu v březnu 2014. Postupně probíhá vybavení odpovídajícími přístroji. Výzkumný program je kromě astronomických pozorování zaměřen především na vývoj nových technologií pro sledování vesmírných objektů a detekci neutrina a dalších obtížně pozorovatelných částic. www.rabstejnlab.com

17 Dvůr Vranov

Na místě hospodářského dvora stála již ve 13. století stejnojmenná ves, dvůr je poprvé doložen v roce 1672. Do současné doby se dochovaly zříceniny. Areál je příležitostně využíván ke kulturním akcím. Příjezd ke dvoru vede přes historický kamenný mostek, za silnici proti dvoru jsou zbytky stodoly a dřevěný kříž. www.dvurvrnov.cz

Vranovská alej

Barokní lipová alej spojující město s hospodářským dvorem Vranovem. V aleji byla umístěna většina barokních plastik rozmístěných dnes volně mezi městskou zástavbou, na původním místě se dochovala pouze výklenková kaple sv. Josefa pocházející z přelomu 17. a 18. století.

Dolní brána

Dolní brána byla zbořena „neznámými pachateli“ v roce 1873, branský dům měl č. p. 19. Obrázek brány překreslil do městské kroniky v roce 1924 kronikář R. Witopil.

Podzámecké lomy

Břidlicové lomy jsou ve městě doloženy od 14. století do 2. poloviny 20. století, kdy byla těžba v této lokalitě ukončena. Prostorem prochází naučná stezka a skýtá malebné výhledy do údolí Střely i na klášterní a zámecký areál.